

Modeling marital satisfaction based on marital expectations, emotional maturity, and aspects of love with the mediation of marital conflicts of married women

Sara Kakolian¹, Maryam Mashayekh^{2*}, Mehdi Davaei³, Ali Akbar Khosravi Babadi⁴

1- PhD Student in Counseling, Counseling Department, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran.

2- Assistant Professor, Department of Psychology, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran (corresponding author). Email: m.mashayekh@kiaiu.ac.ir.

3- Associate Professor, Consulting Department, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

4- Associate Professor, Consulting Department, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Received: 05/03/2023

Accepted: 13/09/2023

Abstract

Introduction: Marriage satisfaction is one of the main determinants of the quality of life of each person, and marital satisfaction can predict the stability and instability of a relationship.

Aim: This research was conducted with the aim of developing a model of marital satisfaction based on marital expectations, emotional maturity and aspects of love by mediating marital conflicts in married women.

Methods: The descriptive data collection method was correlational. The current study's statistical population was comprised of all married women who referred to the community centers of Tehran in 1401, and 550 by the available sampling method people were selected from among them. In this research, Enrich's (1998) marital satisfaction tools, Miller and Tedder's (2011) expectations from married life, Singh and Bhargava's (1991) emotional maturity, Barati, and Sanai Zaker's (1375) marital conflicts, and Sternberg's love triangle (1989) were used. Structural equation modeling method and SPSS and PLS software were used for data analysis.

Results: The findings of the research showed that marital expectations and emotional maturity and dimensions of love had a significant effect on marital satisfaction directly and indirectly due to marital conflicts ($P < 0.05$).

Conclusion: Based on the research findings, marital satisfaction is influenced by marital expectations, emotional maturity, and aspects of lovemaking. It is suggested to researchers and therapists to examine marital expectations, emotional maturity and the dimensions of love and subsequent marital conflicts in preventing and planning treatment for couples.

Keywords: conflict, expectations, love, marital, maturity

Kakolian S, Mashayekh M, Davaei M, Khosravi Babadi A A. Modeling marital satisfaction based on marital expectations, emotional maturity, and aspects of love with the mediation of marital conflicts of married women. *Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry* 2024; 11 (3) :1-5
URL: <http://shenakht.muk.ac.ir/article-1-2020-fa.html>

Copyright © 2018 the Author (s). Published by Kurdistan University of Medical Sciences. This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-Non Commercial License 4.0 (CCBY-NC), where it is permissible to download, share, remix, transform, and buildup the work provided it is properly cited. The work cannot be used commercially without permission from the journal.

تدوین مدل رضایت زناشویی بر اساس انتظارات زناشویی، بلوغ عاطفی و ابعاد عشق‌ورزی با میانجیگری تعارضات زناشویی در زنان متأهل

سارا کاکلیان^۱، مریم مشایخ^۲، مهدی دوائی^۳، علی اکبر خسروی بآبادی^۴

۱. دانشجوی دکتری مشاوره، گروه مشاوره، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران.

۲. استادیار، گروه روان‌شناسی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران (نویسنده مسئول). m.mashayekh@kiaui.ac.ir

۳. دانشیار، گروه مشاوره، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۴. دانشیار، گروه مشاوره، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۰۶/۲۲

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۰۲/۱۳

چکیده

مقدمه: رضایت‌مندی از ازدواج یکی از اصلی‌ترین عوامل تعیین‌کننده کیفیت زندگی هر فرد می‌باشد و رضایت زناشویی می‌تواند پیش‌بینی‌کننده پایداری و ناپایداری یک رابطه باشد.

هدف: این پژوهش با هدف، تدوین مدل رضایت زناشویی بر اساس انتظارات زناشویی، بلوغ عاطفی و ابعاد عشق‌ورزی با میانجیگری تعارضات زناشویی در زنان متأهل انجام شد.

روش: روش گردآوری داده توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر را تمام زنان متأهل مراجعه‌کننده به سراهای محلات شهر تهران در سال ۱۴۰۱ تشکیل دادند که از میان آن‌ها، تعداد ۵۵۰ نفر به روش نمونه‌گیری دردسترس انتخاب شدند. در این پژوهش از ابزارهای رضایت زناشویی انریچ (۱۹۹۸)، انتظارات از زندگی زناشویی میلر و تدر (۲۰۱۱)، بلوغ عاطفی سینگ و بهارگاوا (۱۹۹۰)، تعارض‌های زناشویی براتی و ثنایی ذاکر (۱۳۷۵) و مثلث عشق استرنبرگ (۱۹۸۹) استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری و نرم‌افزارهای SPSS و PLS استفاده شد.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد که انتظارات زناشویی و بلوغ عاطفی و ابعاد عشق‌ورزی بر رضایت زناشویی به صورت مستقیم و غیرمستقیم به واسطه تعارضات زناشویی اثر معناداری دارند ($P < 0/05$).

نتیجه‌گیری: براساس یافته‌های پژوهش، رضایت زناشویی تحت‌تأثیر انتظارات زناشویی، بلوغ عاطفی و ابعاد عشق‌ورزی قرار دارد؛ بررسی انتظارات زناشویی، بلوغ عاطفی و ابعاد عشق‌ورزی و متعاقب آن تعارضات زناشویی در پیشگیری و طرح ریزی درمان برای زوجین به پژوهشگران و درمانگران پیشنهاد می‌شود.

کلیدواژه‌ها: انتظارات، بلوغ، تعارض، زناشویی، عشق

مقدمه

وجود یک ازدواج رضایت‌مندانه محل تلاقی و تبادل احساسات و عواطف مثبت بین زوجین است و تشکیل خانواده بهنجار نقش مهمی در سلامت، کیفیت زندگی و بهزیستی کل جامعه دارد (کارنی و برادبوری^۱، ۲۰۲۰). به اعتقاد یو^۲ (۲۰۲۰) می‌توان گفت رضایت زناشویی یکی از مهم‌ترین تعیین‌کننده‌های عملکرد سالم نهاد خانواده است. تقریباً غالب زوج‌هایی که ازدواج می‌کنند در آغاز زندگی، دارای سطح بالایی از رضایت زناشویی هستند؛ اما متأسفانه رضایت از رابطه در طی زمان و در برخی ازدواج‌ها کاهش می‌یابد. این در حالی است که رضایت-مندی از ازدواج یکی از اصلی‌ترین عوامل تعیین‌کننده کیفیت زندگی و سلامت روانی هر فرد می‌باشد (گرینلی^۳ و همکاران، ۲۰۲۲).

زوج‌های امروزی با هدف تحقق انتظاراتشان ازدواج می‌کنند (کلدال و آتلی^۴، ۲۰۲۰). شناخت انتظارات آن‌ها و تلاش برای تحقق آن در حد اعتدال چیزی است که خشنودی را در روابط زناشویی محقق می‌سازد (لی، ژو، فنگ و کائو^۵، ۲۰۲۰). در تمام روابط بین‌فردی از جمله ازدواج، افراد با انتظارات معینی وارد ارتباط می‌شوند که بر رفتار آن‌ها به شیوه‌ای مثبت یا منفی تأثیر می‌گذارد؛ اما اکثر افراد انتظارات غیرواقع‌بینانه‌ای به زندگی زناشویی دارند. انتظارات یکی از پنج پدیده شناختی است (پنج پدیده شناختی عبارت‌اند از: انتظارات، ادراکات، اسنادها، استانداردها و فرضیات) که با تحریف در آن (نادرست و افراطی شدن)، در آشفستگی زناشویی سهم می‌شود. آن‌ها انتظار دارند که همسرشان تمام خلأهای آن‌ها را در قبل

از ازدواج پر کند (راشد، امر و فحد^۶، ۲۰۲۱). انتظارات می‌توانند به‌عنوان اهدافی با ساختاری که باعث برانگیختن فرایند تأیید انتظار شود، عمل کنند (مک‌نالتی و کارنی^۷، ۲۰۰۴).

بلوغ عاطفی^۸ عاملی مهم است که نقش محوری در زندگی زناشویی دارد (یولاندا و پریندوری^۹، ۲۰۲۲). بلوغ عاطفی، توانایی سهیم‌شدن به‌صورت سازنده با واقعیت و شامل فرایندی است که افراد به طور مداوم برای درک بیشتر سلامت هیجانی هم درون‌فردی و هم درون جسمی تلاش می‌کنند (تندون، چند و میتال^{۱۰}، ۲۰۲۱). کارشناسان زوج‌درمانی بر این باورند که یکی از عوامل مهم برای درمان مشکلات زناشویی، رشد بلوغ عاطفی زوجین است که باعث غلبه بر تعارضات زناشویی زوجین می‌شود (روبرسون، لنگر، گری، کوردوا و گوردون^{۱۱}، ۲۰۲۰).

عشق و روابط نزدیک و صمیمانه ازجمله عواملی است که بر میزان رضایتمندی و سلامت روان در زوجین اثر مستقیم دارد (دانلوپ، کاران، ویلکینسون و هاراک^{۱۲}، ۲۰۲۰). یکی از مهم‌ترین و موردتوجه‌ترین نظریه‌ها که به تبیین اجزاء و انواع عشق می‌پردازد نظریه مثلث عشق^{۱۳} است که توسط استرنبرگ ابداع شده و به نام خود او مشهور می‌باشد (استرنبرگ^{۱۴}، ۱۹۸۶). وی مفهوم عشق را در سه جزء کلی که می‌توانند اضلاع یک مثلث باشند

⁶ Rasheed, Amr, & Fahad

⁷ McNulty, & Karney

⁸ emotional maturity

⁹ Yolanda, & Parinduri

¹⁰ Tandon, Chand, & Mittal

¹¹ Roberson, P. N., Lenger, K. A., Gray, T., Cordova, J., & Gordon, K. C.

¹² Dunlop, Karan, Wilkinson & Harake

¹³ Triangular theory of love

¹⁴ Sternberg

¹ Karney, B. R., & Bradbury, T. N.

² Yoo

³ Greenlee

⁴ Keldal, G., & Atli

⁵ Li, X., Zhou, N., Fang, X., & Cao, H

تریت^۸ (۲۰۱۰) معتقدند اگر تعارض شدت یابد و به‌درستی مدیریت نشود، به مشکلات ارتباطی در حوزه‌های گوناگون برمی‌خورند. این تعارضات زناشویی در طول زندگی مشترک بر جنبه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خانوار را تحت‌تأثیر می‌گذارد و سبب کاهش دلگرمی و صمیمیت اعضای خانواده می‌شود.

اکبری و همکاران (۲۰۲۳) در پژوهشی دریافتند که ضرایب همبستگی بین حل تعارض، رضایت زناشویی و پایداری زناشویی با نمره کل ویژگی‌های زناشویی معنی‌دار است. در پژوهش نیندیا سیری و هراواتی (۲۰۱۹) به این نتیجه رسیدند که سن زن و شوهر در زمان ازدواج، درآمد سرانه، بلوغ عاطفی و تعامل خانوادگی با رضایت زناشویی، رابطه مثبت و معناداری دارند. پژوهش الوگ بنگا (۲۰۱۷) نشان داد که بین سطح بلوغ عاطفی پاسخ‌دهندگان و الگوهای تعارض زناشویی‌ای که تجربه کرده‌اند رابطه معناداری وجود دارد. در پژوهش دیگری که توسط میرزایی کندری و همکاران (۲۰۲۲) به این نتیجه رسیدند که بین بلوغ عاطفی و صمیمیت و تعارض زناشویی روابط معنادار وجود دارد. همچنین نتایج نشان داد نقش میانجی بلوغ عاطفی در مدل معنادار است. حسنی و همکاران (۲۰۱۶) به این نتیجه رسیدند که عشق، عامل مهمی در پیش‌بینی رضایت زناشویی است. در پژوهش دیگری بنی‌فاطمه و همکاران (۲۰۱۹) به این نتیجه رسیدند که رضایت جنسی و عشق‌ورزی دارای رابطه مثبت و معناداری با رضایت زناشویی هستند.

شرح داده است: جزء صمیمیت^۱ که شامل احساس نزدیکی، برقراری ارتباط متقابل و دل‌بستگی در رابطه است. جزء شور و اشتیاق^۲ که مبتنی بر انگیزش‌های جنسی و جذابیت‌های جسمانی است و جزء تعهد^۳ و تصمیم که در کوتاه‌مدت به شکل تصمیم برای برقراری رابطه و در طولانی‌مدت به شکل تعهد و احساس مسئولیت برای حفظ و تداوم آن رابطه تظاهر می‌یابد (کریم و کوردی^۴، ۲۰۲۲). عشق از یک نیروی ناخودآگاه درونی و تجربیات کودکی ما شکل گرفته و انتخاب‌های عاشقانه ما تحت‌تأثیر این الگوهای کودکی است و گاهی افراد توقع دارند عشق به زندگی‌شان معنا بدهد، شخصی را که با او ازدواج کرده‌اند یک موجود بی‌نقص تصور می‌کنند و معتقدند که این فرد می‌تواند زندگی آنان را سرشار از شادی کند (جورگنسن^۵، ۲۰۲۰).

از آنجاکه الگوهای تعارض، پیش‌بینی‌کننده خوبی برای روابط زناشویی به شمار می‌رود، نقش مهمی در موفقیت یا عدم موفقیت نهایی ازدواج ایفا می‌کند (هینتز^۶، ۲۰۲۱). تعارض در هر رابطه صمیمی، گریزناپذیر است؛ چراکه وقتی دو نفر وارد رابطه صمیمانه شده و یک پیوند را با یکدیگر تشکیل می‌دهند، خود را در برابر دیگری می‌گشایند، بر یکدیگر تأثیر گذاشته و از هم تأثیر می‌پذیرند و این حق را برای خود قائل می‌شوند که بر هم نفوذ داشته باشند و این یکی از عامل‌های آسیب‌پذیر شدن آنهاست (اوزگوگ و تانریوردی^۷، ۲۰۱۷). ویکز و

^۱ intimacy^۲ passion^۳ commitment^۴ Karim, & Kurdi^۵ Jorgensen^۶ Hintz^۷ Özgüç & Tanrıverdi^۸ Weeks & Treat

خانواده مهم‌ترین و اساسی‌ترین پایه برای ایجاد جامعه‌ای سالم است، اگر خانواده یا به عبارتی یک زوج ارتباط سالم و خوبی با هم برقرار کرده باشند، می‌توان به ایجاد خانواده سالم و متعاقباً جامعه‌ای سالم اطمینان حاصل کرد. با در نظر گرفتن خلأ پژوهشی و اهمیت بررسی تأثیر متغیرهای مذکور در قالب مدل‌یابی معادلات ساختاری، این پژوهش با هدف، تدوین مدل رضایت زناشویی بر اساس انتظارات زناشویی، بلوغ عاطفی و ابعاد عشق‌ورزی با میانجیگری تعارضات زناشویی در زنان متأهل انجام شد.

روش

روش پژوهش حاضر، به لحاظ روش گردآوری داده‌ها توصیفی - همبستگی از نوع الگویابی معادلات ساختاری است. همچنین پژوهش حاضر از نظر هدف، بنیادی از نظر رویکرد، کمی و از نظر زمان گردآوری داده‌ها از نوع مقطعی است. جامعه آماری پژوهش حاضر را تمام زنان متأهل مراجعه‌کننده به سراهای محلات شهر تهران در سال ۱۴۰۱ تشکیل دادند.

تاباچنیک، فیدل و اولمان^۱ (۲۰۱۳) حجم حدود ۲۰۰ نفر را برای برازش مدل کافی دانسته‌اند. بر اساس اندازه اثر مورد انتظار (۰/۳ تا ۰/۵) و توزیع نرمال متغیرهای اندازه‌گیری شده و همچنین توان آزمون (۰/۸)، به‌ازای هر پارامتر برآوردشده، حداقل ۱۵ آزمودنی، کافی است. در پژوهش حاضر بر اساس ابزارها، ۳۵ مؤلفه در مدل وجود داشت و بنابراین حداقل به ۵۲۵ نفر نمونه نیاز بود؛ بنابراین با در نظر گرفتن ریزش‌های احتمالی و کنارگذاشتن پرسشنامه‌های ناقص، ۵۵۰ پرسشنامه با در نظر گرفتن معیار ورود سابقه دو سال زندگی مشترک جمع‌آوری

شد. معیار خروج از پژوهش پاسخدهی ناقص بود. روش نمونه‌گیری بدین صورت بود که از میان سراهای محلات مناطق دو و چهار شهر تهران، ۱۰ سرا به‌صورت در دسترس انتخاب شد و پرسشنامه‌ها توسط زنان متأهل سراهای انتخاب‌شده به‌صورت آنلاین، تکمیل شد. جهت تحلیل داده‌ها از نرم‌افزارهای SPSS و PLS و ضریب همبستگی و مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده شد.

ابزار

مقیاس رضایت زناشویی اینریچ^۲: مقیاس رضایت زناشویی اینریچ توسط فوئرز و اولسون^۳ در سال ۱۹۹۳ ساخته شده و شامل ۴۷ گویه است که ۱۲ مؤلفه "تحریف آرمانی" با عبارت‌های ۳، ۱۷، "رضایت زناشویی" با عبارت‌های ۱، ۲، ۶، ۱۴، ۲۷، ۳۴، "مسائل شخصیتی" با عبارت‌های ۴، ۲۲، ۴۰، "ارتباط" با عبارت‌های ۱۳، ۲۳، ۳۲، ۴۱، "حل تعارض" با عبارت‌های ۷، ۲۴، ۳۳، ۴۲، "مدیریت مالی" با عبارت‌های ۸، ۱۵، ۱۶، ۲۵، ۳۴، "فعالیت‌های اوقات فراغت" با عبارت‌های ۹، ۲۶، ۳۱، ۳۵، ۴۳، "روابط جنسی" با عبارت‌های ۱۰، ۳۶، ۴۴، "ازدواج و فرزندان" با عبارت‌های ۱۱، ۱۹، ۲۸، ۳۷، ۴۵، "بستگان و دوستان" با عبارت‌های ۲۰، ۲۹، ۳۸، ۴۶، "نقش‌های مساوات‌گرایانه" با عبارت‌های ۵، ۱۲، ۱۸، ۲۵ و "جهت‌گیری مذهبی" با عبارت‌های ۲۱، ۳۰، ۳۹، ۴۷ را در یک طیف ۵ درجه‌ای لیکرت از کاملاً مخالف = ۱، مخالف = ۲، نه موافق و نه مخالف = ۳، موافق = ۴ تا کاملاً موافق = ۵ مورد ارزیابی قرار می‌دهد. عبارت‌های شماره ۴، ۶، ۸، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۵، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۵، ۴۶ و ۴۷ به صورت معکوس نمره گذاری می‌شوند. در

^۲. ENRICH Marital Satisfaction Scale

^۳. Fowers, B. J., & Olson, D. H.

^۱ Tabachnick, B. G., Fidell, L. S., & Ullman, J. B.

پژوهش عرب علیدوستی و همکاران (۲۰۱۵) روایی به روش روایی همگرا "مقیاس رضایت زناشویی انریچ" بر روی نمونه‌ای شامل ۳۰۰ تن از مردم عادی شهر رفسنجان با "مقیاس رضایت زناشویی کانزاس" برابر با ۰/۴۰ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ برای نمونه فوق ۰/۷۴ گزارش شد. در نمونه پژوهش حاضر ضریب پایایی با روش آلفای کرونباخ برای مقیاس انتظارات از زندگی زناشویی، ۰/۹۱ به دست آمد.

پرسشنامه انتظارات از زندگی زناشویی^۲ پرسشنامه انتظارات از زندگی زناشویی توسط میلر و تدر^۳ در سال ۲۰۱۱ برای سنجش انتظارات افراد در رابطه زناشویی ساخته شده و در یک طیف لیکرت ۵ درجه‌ای (از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم) نمره‌گذاری می‌شود. دامنه ضرایب همسانی درونی برای α خرده‌مقیاس پرسشنامه انتظارات بین ۰/۷۷ تا ۰/۸۳ گزارش شده است (میلر و تدر، ۲۰۱۱). در پژوهش موسوی و دهشیری (۲۰۱۵) ضرایب همسانی خرده‌مقیاس‌های خودابرازگری ۰/۷۶، برابری ۰/۶۸، محبت ۰/۵۷، رابطه ایمن ۰/۵۶، تعهد ۰/۷۱، کیفیت ارتباط ۰/۸۰، رفتارهای نگهدارنده ۰/۶۲، حل تعارض ۰/۶۵ و ایفای نقش ۰/۸۲ محاسبه شده است. در نمونه پژوهش حاضر ضریب پایایی با روش آلفای کرونباخ برای مقیاس انتظارات از زندگی زناشویی، ۰/۸۸ به دست آمد.

مقیاس بلوغ عاطفی^۴ مقیاس بلوغ عاطفی توسط سینگ و بهارگاوا^۵ در سال ۱۹۹۰ ساخته شده و شامل ۴۸ گویه است که ۵ خرده مقیاس ناپایداری هیجانی، بازگشت عاطفی، ناسازگاری اجتماعی، فروپاشی شخصیت و نبود استقلال را در یک طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از خیلی زیاد = ۵؛ زیاد = ۴، نامشخص = ۳، احتمالاً = ۲ تا هرگز = ۱ مورد ارزیابی قرار می‌دهد. حداقل نمره در این ابزار ۴۸ و حداکثر ۲۴۰ است. روایی این مقیاس در برابر معیارهای بیرونی یعنی پرسشنامه سازگاری برای دانشجویان ۰/۶۴ به دست آمده است. همچنین پایایی آزمون - بازآزمون روی دانشجویان اندازه‌گیری شد و فاصله زمانی بین این دو آزمون ۶ ماه بود که همبستگی گشتاوری بین این دو اجرا ۰/۷۵ گزارش شد. همچنین روایی آن ۰/۷۷ ذکر شده است (سینگ و بهارگاوا، ۱۹۹۰). همسانی درونی این مقیاس با محاسبه ضریب همبستگی‌های بین کل نمرات و نمرات هر یک از ۵ زیر مقیاس تعیین و برای ناپایداری هیجانی ۰/۷۵، بازگشت عاطفی ۰/۶۳، ناسازگاری اجتماعی ۰/۵۸، فروپاشی شخصیت ۰/۸۶ و نبود استقلال ۰/۴۲ به دست آمده است (سینگ و بهارگاوا، ۱۹۹۰). در پژوهش سعادت‌ی شامیر و همکاران (۲۰۱۲) برای این ابزار ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۹ و روایی ۰/۷۳ گزارش شده است.

پرسشنامه مثلث عشق استرنبرگ^۶ پرسشنامه مثلث عشق توسط استرنبرگ در سال ۱۹۸۶ بر مبنای نظریه سه‌وجهی عشق و با هدف بررسی و ارزیابی ساختار عشق بر اساس مؤلفه‌های صمیمیت، هوس و تعهد تدوین شده

^۴ Emotional Maturity Scale

^۵ Singh, Y., & Bhargava, M.

^۶ Sternberg Love Triangle Questionnaire

^۱ Kansas Marital Satisfaction Scale

^۲ Expectations of Marital Relation Questionnaires

^۳ Miller, J., & Tedder, B.

که شامل ۴۵ گویه است و هر ۱۵ گویه آن، یکی از ابعاد عشق را بر اساس سه خرده‌مقیاس صمیمیت، اشتیاق و تعهد را در یک طیف لیکرت ۹ درجه‌ای از اصلا= ۱، خیر= ۲، شاید کمی= ۳، کمی= ۴، به طور متوسط= ۵، کمی بیش از متوسط= ۶، بلی= ۷، خیلی= ۸ و به طور کامل= ۹ مورد ارزیابی قرار می‌دهد. حداقل نمره در این ابزار ۴۵ و حداکثر ۴۰۵ است. استرنبرگ (۱۹۹۷) نشان داد همبستگی خرده‌مقیاس‌ها ۰/۲۱ تا ۰/۶۵ و ضریب پایایی کل آزمون ۰/۹۰ است. همچنین پایایی آزمون از طریق آزمون مجدد بر روی ۳۰ نفر از آزمودنی‌ها ۰/۵۸ به دست آمده است. در نمونه پژوهش حاضر ضریب پایایی با روش آلفای کرونباخ برای مقیاس مثلث عشق استرنبرگ ۰/۸۲ محاسبه شد.

پرسشنامه تعارضات زناشویی^۱: پرسشنامه تعارضات زناشویی توسط براتی و ثنایی ذاکر در سال ۱۹۹۶ ساخته شده که شامل ۴۲ گویه است که ۷ مؤلفه را در یک طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از هرگز= ۱، بندرت= ۲، گاهی= ۳، اکثراً= ۴ تا همیشه= ۵ مورد ارزیابی قرار می‌دهد. حداکثر و حداقل نمره کل پرسشنامه به ترتیب ۲۱ و ۴۲ است. پایایی این پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۸۲ به دست آمده است. آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه بر روی یک گروه ۳۲ نفر برابر با ۰/۷۶ و برای هفت خرده‌مقیاس آن به ترتیب: کاهش همکاری ۰/۸۰، کاهش رابطه جنسی ۰/۷۸، افزایش واکنش‌های هیجانی ۰/۷۳، افزایش جلب حمایت فرزندان ۰/۸۵، افزایش رابطه فردی با خویشاوندان خود ۰/۸۴، کاهش رابطه با خویشاوندان همسر ۰/۷۹، جدا کردن امور مالی از یکدیگر ۰/۹۰ گزارش شده است و همچنین ضریب

آلفای کرونباخ این پرسشنامه ۰/۹۰ محاسبه شده است. در نمونه پژوهش حاضر ضریب پایایی با روش آلفای کرونباخ برای مقیاس تعارضات زناشویی ۰/۷۹ محاسبه شد.

یافته‌ها

در پژوهش حاضر ۱۲۳ نفر (۲۲/۳۶ درصد) در محدوده ۲۰ تا ۳۰ سال، ۲۸۱ نفر (۵۱/۰۹ درصد) در محدوده ۳۱ تا ۴۰ سال، ۱۴۲ نفر (۲۵/۸۲ درصد) در محدوده ۴۱ تا ۵۰ سال قرار داشتند و ۴ نفر (۰/۷۳ درصد) هم سن خود را ذکر نکرده بودند. از نظر تحصیلات، ۲۵۹ نفر (۴۷/۰۹) دارای مدرک دیپلم و کاردانی، ۱۹۱ نفر (۳۴/۷۳) کارشناسی، ۹۷ نفر هم (۱۷/۶۴) ارشد و دکتری داشتند. ۳ نفر نیز (۰/۵۵ درصد) تحصیلات خود را ذکر نکرده بودند.

در ادامه در جدول ۱ به‌منظور بررسی روایی واگرا از روش فورنل و لارکر^۲ (۱۹۸۱) بهره برده شده است.

جدول ۱: ماتریس سنجش روایی واگرا به روش فورنل و لارکر

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵
۱. انتظارات زناشویی	۱				
۲. ابعاد عشق‌ورزی	۰/۱۵	۱			
۳. بلوغ عاطفی	۰/۴۳	۰/۱۸	۱		
۴. تعارضات زناشویی	-۰/۵۶	-۰/۱۴	-۰/۵۳	۱	
۵. رضایت زناشویی	۰/۴۷	۰/۲۸	۰/۶۷	-۰/۵۵	۱

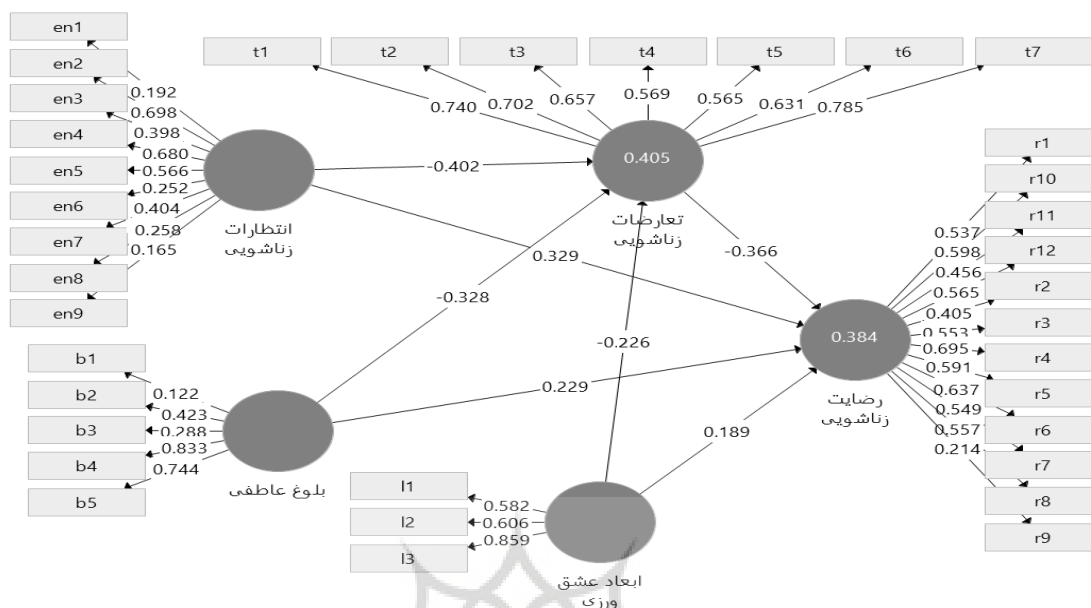
*P<۰/۰۵، **P<۰/۰۱

مدل مفهومی آزمون‌شده در حالت ضرایب استانداردشده در شکل ۱ ارائه شده است. اعداد نوشته‌شده بر روی خطوط، درواقع، ضرایب β حاصل از معادله رگرسیون میان متغیرها است که همان ضریب مسیر است. اعداد داخل هر دایره، نشان‌دهنده مقدار R^2 یا واریانس

^۲ Fornell, C., & Larcker, D. F.

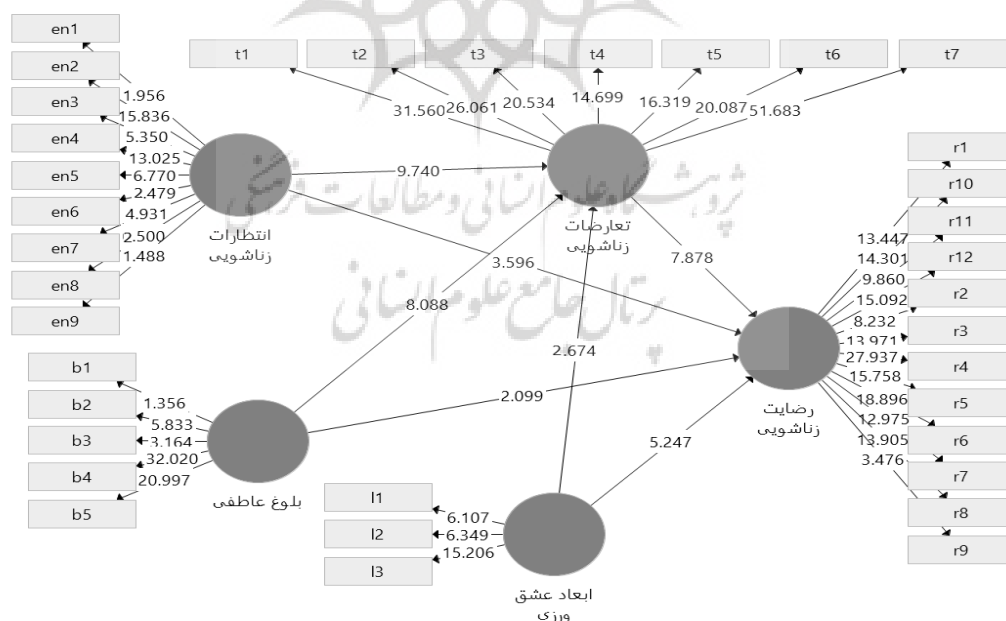
^۱ Marital Conflict Questionnaire

تبیین شده مدلی است که متغیرهای مستقل آن، از طریق فلش، به آن دایره وارد شده‌اند.

شکل ۱. ضرایب استاندارد شده مسیرهای مدل مفهومی پژوهش

برای بررسی میزان معنادار بودن ضرایب مسیر لازم است تا مقدار t هر مسیر نیز نشان داده شود (شکل ۲).

شکل ۲. مقادیر t مسیرهای مدل مفهومی پژوهش

برازش قسمت ساختاری

برای بررسی برازش قسمت ساختاری از ضرایب مسیر و معناداری آن‌ها، آماره R^2 و Q^2 استفاده شده است. معیار اساسی ارزیابی متغیرهای مکنون درون‌زا، ضریب تعیین می‌باشد. این شاخص نشان می‌دهد چند درصد از تغییرات متغیر درون‌زا، توسط متغیر برون‌زا تبیین می‌شود. مقادیر $0/19$ ، $0/33$ و $0/67$ به ترتیب ضعیف، متوسط و قابل‌توجه توصیف شده‌اند. مقدار R^2 برای متغیرهای درون‌زای مدل حاضر که همان تعارضات زناشویی و رضایت زناشویی هستند، برابر با $0/40$ و $0/38$ بود که در حد نسبتاً خوبی قرار دارند. همچنین ضریب تأثیر متغیرهای پیش‌بین بر رضایت زناشویی دارای مقادیر t معنادار بودند.

برازش مدل ساختاری توسط شاخص افزونگی CV Red محاسبه می‌شود. هدف این شاخص بررسی توانایی مدل ساختاری در پیش‌بینی کردن به روش چشم‌پوشی (blindfolding) است. مقادیر Q^2 بالای صفر نشان می‌دهند که مقادیر مشاهده‌شده، خوب بازسازی شده‌اند و مدل، توانایی پیش‌بینی دارد. آماره Q^2 برای رضایت زناشویی و تعارضات زناشویی برابر با $0/22$ و $0/28$ به

دست آمد. باتوجه‌به مثبت‌بودن این شاخص، می‌توان نتیجه گرفت مدل ارائه‌شده، توانایی پیش‌بینی رضایت زناشویی را دارد.

برازش کل

برازش بخش ساختاری مدل، توسط معیار GOF نیز بررسی گشت که فرمول آن در زیر آمده است:

$$GoF = \sqrt{com \times R^2}$$

معیار GOF در این پژوهش $0/39$ محاسبه شد. باتوجه‌به بیشترشدن مقدار از $0/36$ برازش کلی مدل پژوهش تأیید شد (آیکن و همکاران، ۲۰۰۶).

باتوجه‌به اینکه در مدل آزمون‌شده بالا، مسیرهای بین متغیرها همان فرضیه‌های پژوهش هستند، پس از تأیید برازش مدل، در ادامه، در جدول ۲، اثرات مستقیم و غیرمستقیم (از طریق متغیر تعارضات زناشویی)، متغیرهای انتظارات زناشویی، بلوغ عاطفی و ابعاد عشق‌ورزی بر رضایت زناشویی نمایش داده شده است.

جدول ۲: ضرایب و معناداری اثرات مستقیم و غیرمستقیم انتظارات زناشویی بر رضایت زناشویی

مسیر	نوع اثر	β استاندارد شده	آماره معناداری	مقدار احتمال
انتظارات زناشویی - رضایت زناشویی	مستقیم	$0/23$	$3/60$	$0/001$
انتظارات زناشویی - رضایت زناشویی	غیرمستقیم	$0/15$	$2/15$	$0/001$
بلوغ عاطفی - رضایت زناشویی	مستقیم	$0/23$	$2/61$	$0/001$
بلوغ عاطفی - رضایت زناشویی	غیرمستقیم	$0/12$	$1/99$	$0/001$
مثلت عشق - رضایت زناشویی	مستقیم	$0/19$	$5/25$	$0/001$
مثلت عشق - رضایت زناشویی	غیرمستقیم	$0/08$	$1/78$	$0/001$

(به‌واسطه تعارضات زناشویی) بر رضایت زناشویی

بوده‌اند.

جدول ۲ نشان می‌دهد که انتظارات زناشویی، بلوغ عاطفی و ابعاد عشق‌ورزی دارای اثر مستقیم و غیرمستقیم

بحث

این پژوهش با هدف، تدوین مدل رضایت زناشویی بر اساس انتظارات زناشویی، بلوغ عاطفی و ابعاد عشق‌ورزی با میانجیگری تعارضات زناشویی در زنان متأهل انجام شد.

یافته‌ها نشان داد انتظارات زناشویی بر رضایت زناشویی زوجین اثر مستقیم و غیرمستقیم معناداری دارد که همسو با نتایج پژوهش‌های چیتساز^۱ (۲۰۲۱)، اکبری و همکاران (۲۰۲۳) بود.

در تبیین این یافته ابتدا باید گفت که آزوپادی^۲ (۲۰۰۷) معتقد است که انتظارات زناشویی به‌عنوان احساسات، مفاهیم، آرمان‌ها یا ایده‌آل‌ها، توهمات، تمایلات، امیدها و رؤیاهای آگاهانه و ناآگاهانه‌ای هستند که یک شخص در مورد ازدواج دارد. افرادی که ازدواجشان را با یک تصویر ایدئال افراطی از شریک و رابطه‌شان شروع می‌کنند، بیشتر مستعد تجربه سرخوردگی حاد هستند. انتظارات واقع‌بینانه و انعطاف‌پذیری، صفاتی هستند که مصالحه و کنارآمدن با یکدیگر را امکان‌پذیر می‌سازند (رجبی و خان‌زاده، ۱۴۰۰). در مقابل، انتظارات غیرواقع‌بینانه از ازدواج، باعث پایین آمدن بیان عاطفی و کناره‌گیری احساسی فرد از شریک زندگی‌اش می‌شوند (مک‌نالتی^۳، ۲۰۰۷؛ چیتساز، ۲۰۲۱). می‌توان گفت که مدیریت تعارض به‌عنوان میانجی‌گر رابطه پیامدهای مثبت زناشویی بر اساس خصایص زناشویی عمل می‌کنند و در مداخلات زناشویی می‌توانند هدف درمانی مشاوران خانواده قرار گیرند. همچنین باید گفت انتظارات زناشویی، قراردادهایی هستند که اغلب در شروع رابطه،

بیان نمی‌شوند؛ اما، بروز تعارض در رابطه، باعث ظهور آن‌ها می‌شود (میشل و فرازر^۴، ۲۰۱۱). یکی از پیشایندهای تعارضات زناشویی داشتن انتظارات نامناسب زناشویی و یکی از پیامدهای آن دل‌زدگی زناشویی است (بیزلی و آگر^۵، ۲۰۱۹).

یافته‌ها نشان داد متغیر بلوغ عاطفی بر رضایت زناشویی زوجین اثر مستقیم و غیرمستقیم معناداری از طریق تعارضات زناشویی دارد. این نتیجه همسو با نتایج پژوهش‌های نیندیاسری و هراواتی^۶ (۲۰۱۹) و الوگ بنگا^۷ (۲۰۱۷) می‌باشد.

در تبیین این یافته، می‌توان گفت که مکانیسم‌های محافظ مختلفی برای چگونگی افزایش رضایت زناشویی افراد از طریق بلوغ عاطفی مطرح شده‌اند. غالب این مکانیسم‌ها در پنج مقوله جمع‌بندی شده‌اند که عبارت‌اند از: افزایش رفتارهای سالم ارتباطی، افزایش آگاهی از احساسات خود و همسر، افزایش توانایی درک طرف مقابل، افزایش حمایت اجتماعی و بهبود ارتباطات جنسی (کوردوا، جی و وارن^۸، ۲۰۰۵). امروزه اعتقاد بر این است که همه انسان‌ها نیاز اساسی به روابط صمیمانه دارند و بلوغ عاطفی از ویژگی‌های ضروری و مهم روابط زناشویی و یکی از شاخصه‌های ازدواج موفق است (جانک^۹ و همکاران، ۲۰۱۶). همچنین می‌توان گفت زوجینی که از لحاظ عاطفی بالغ هستند، کنترل عواطف خود را بر عهده دارند. احساسات موجب تحریک آنها نمی‌شود و عواطف خود را در زمان مناسب و به شکل مناسب ابراز

^۴ Mitchell & Fraser

^۵ Beasley & Ager

^۶ Nindiyasari, Y., & Herawati, T.

^۷ Olugbenga

^۸ Cordova, J. V. Gee, C. B. Warren, L.

^۹ Janke

^۱ Chitsaz

^۲ Azzopardi

^۳ McNulty, J.

می‌کنند (میرزایی کندری و همکاران، ۲۰۲۲). در مقابل، زوجینی که دارای بلوغ عاطفی پایینی هستند، نمی‌توانند به شرایط مختل، واکنش مناسب نشان دهند و خود را جای طرف مقابل قرار دهند و از درک احساسات و هیجانات همسر خود و ایجاد همدلی با او ناتوان هستند. از این رو اختلافات در زندگی مشترک آنها به مرور افزایش یافته و میزان کیفیت زناشویی در آنان پایین می‌آید (بهمنی مکوندزاده و همکاران، ۲۰۲۲).

یافته‌ها نشان داد ابعاد عشق‌ورزی بر رضایت زناشویی زوجین اثر مستقیم و غیرمستقیم معناداری از طریق تعارضات زناشویی دارد. این نتیجه همسو با نتایج پژوهش‌های بنی‌فاطمه و همکاران (۲۰۱۹)، حسنی^۱ و همکاران (۲۰۱۶) و رفیع‌زاده و زارع نیستانک (۱۴۰۰) می‌باشد.

در تبیین این یافته می‌توان گفت که یکی از رایج‌ترین تعاریف عشق، مثلث استرنبرگ است که عشق را تابعی از سه جزء اصلی صمیمیت، اشتیاق، و تعهد می‌داند (برایدا، ماتا و پاکاجنلا^۲، ۲۰۲۳). برقراری ارتباط صمیمی، انتقال احساسات، و بیان نیازها منجر به افزایش رضایتمندی زناشویی می‌شود. همسران هر چه صمیمی‌تر باشند در حل مسائل، بیشتر به هم کمک خواهند کرد (ایسر، ییثودو و اولادان^۳، ۲۰۱۴). پس پر واضح است که صمیمیت عاملی بین‌فردی است که نقش اساسی در روابط نزدیک و رضایت زناشویی دارد (ماهونی، پارگامنت و دی‌ماریس^۴، ۲۰۲۱). از سوی دیگر، میل یا شور و اشتیاق جنسی، احساس جذابیت فیزیکی همراه با کنش فیزیولوژیکی، جذابیت جنسی و اشتغال جنسی مثبت نسبت به معشوق،

جنبه انگیزشی دارد و عطوفت مهرورزانه ایجاد می‌کند (استرنبرگ، ۱۹۸۸). این بعد، با ارضا نیازهای عاطفی، جسمانی و جنسی زوجین در ارتباط بوده و بر رضایت زناشویی تأثیرگذار است؛ اما محصول صمیمیت بین زوجین می‌باشد و به صورت مستقل، نمی‌تواند پیش‌بینی معناداری برای رضایتمندی زناشویی باشد (هدایتی دانا و صابری، ۲۰۱۴).

نتیجه‌گیری

بر اساس یافته‌های پژوهش، رضایت زناشویی تحت تأثیر انتظارات زناشویی، بلوغ عاطفی و ابعاد عشق‌ورزی قرار دارد؛ بررسی انتظارات زناشویی، بلوغ عاطفی و ابعاد عشق‌ورزی و متعاقب آن تعارضات زناشویی در پیشگیری و طرح ریزی درمان برای زوجین به پژوهشگران و درمانگران پیشنهاد می‌شود. هر پژوهشی با محدودیت‌های خاص خود روبه‌رو است که این پژوهش نیز از این قاعده مستثنا نیست. باوجود اینکه استفاده از رویکرد الگویابی معادلات ساختاری توانایی به دست دادن استنباط‌های علی را فراهم می‌آورد؛ اما در این خصوص باید جوانب احتیاط را رعایت کرد. دیگر اینکه، روش نمونه‌گیری در دسترس بود و بنابراین در تعمیم نتایج بایستی جانب احتیاط را در نظر گرفت. پیشنهاد می‌شود این پژوهش در جوامع دیگر و با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی در زنان و مردان نیز تکرار گردد؛ چرا که مقایسه بین یافته‌های این تحقیق با دیگر گروه‌ها و طبقات اجتماعی منجر به درک بهتری از پدیده‌های مورد مطالعه می‌شود و منجر به نتیجه‌گیری بهتر در حوزه رضایت زناشویی می‌گردد.

سپاسگزاری

مقاله حاضر بخشی از نتایج رساله دکتری خانم شیرین امینی، رشته مشاوره در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، با راهنمایی سرکار خانم دکتر مریم مشایخ است.

¹ Mohd Hoesni. S.

² Braid, N., Matta, E. & Paccagnella, Z.

³ Esere, M.O., Yeyeodu, A., Oladun, C.

⁴ Mahoney A, Pargament KI, DeMaris A.

- 19(4), 671-685.
<https://doi.org/10.52547/rbs.19.4.671>
 Banifatemeh, H., Abbaszadeh, M., & Rahimi, Z. (2019). Study of the Interventive Role of Sexual Satisfaction in the Impact of Makinglove on Marital Satisfaction. *Quarterly Journal of Social Development (Previously Human Development)*, 13(3), 1-28.
<https://doi.org/10.22055/qjsd.2019.14560>
 Beasley, Candice C.; & Ager, Richard. (2019). Emotionally focused couples therapy: A systematic review of its effectiveness over the past 19 years. *Journal of evidence-based social work*, 16(2), 144-159.
 Braidā, Nicole; Matta, E.; & Paccagnella, L. (2023). Loving in Consensual Non-Monogamies: Challenging the Validity of Sternberg's Triangular Love Scale. *Sexuality & Culture*, 1-20.
 Chitsaz, Sara. (2021). Marriage Plans: A study of marital expectations of 19-24-year-old women. *Sojourners Undergraduate Journal of Sociology*, 12(1), 40-65.
 Cordova, James V.; Gee, Christina B.; & Warren, Lisa Z. (2005). Emotional skillfulness in marriage: Intimacy as a mediator of the relationship between emotional skillfulness and marital satisfaction. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 24(2), 218-235.
 Dunlop, W. L., Karan, A., Wilkinson, D., & Harake, N. (2020). Love in the first degree: Individual differences in first-person pronoun use and adult romantic attachment styles. *Social Psychological and Personality Science*, 11(2), 254-265.

بدین وسیله از همه افرادی که در این پژوهش شرکت کردند، همچنین مسئولین دانشگاه آزاد اسلامی که با همکاری خود امکان این پژوهش را فراهم آوردند تشکر و قدردانی می‌شود. نویسندگان مقاله حاضر هیچ گونه تضاد منافی را گزارش نکردند.

References

- Akbari, F., Arefi, M., & Moradi, O. (2023). Developing a causal model of marital stability and satisfaction based on marital characteristics with the mediation of conflict management. *The Women and Families Cultural-Educational*, 18(62), 173-193.
https://cwfs.ihu.ac.ir/article_207844_44640612b788bef61bfb40001a57b70b.pdf
 Arabalidoosti, A., Nakhaee, N., & Khanjani, N. (2015). Reliability and Validity of the Persian versions of the ENRICH Marital Satisfaction (Brief version) and Kansas Marital Satisfaction Scales. *Health and Development Journal*, 4(2), 158-167.
<https://www.magiran.com/paper/1443907>
 Azzopardi, Charlie. (2007). *Expectations of marriage before & after the first year of marriage among Maltese Catholic couples*. University of East London.
 Bahmani Makvandzadeh, P., Koraei, A., Alavi, S. Z., & Hashemi, S. E. (2022). Evaluating the Model of Direct and Indirect Effects of Origin Family Function and Perception of Parents' Marriage on Depression and Marital Quality in Women: The Mediating Role of Emotional Maturity [Applicable]. *Journal of Research in Behavioural Sciences*,

- Research*, 10(4), 511-527.
https://jfr.sbu.ac.ir/article_96480_3555d75ebf9e0055782989151b0dfc69.pdf
- Hintz, H. C. (2021). Marital conflicts: possible origins. *Pensando familias*, 25(1), 83-92.
- Hoesni, Suzana Mohd; Kadir, Nor Ba' Yah Abdul; Sulaiman, Wan Shahrazad Wan; & Hafidz, Sarah Waheeda Muhammad. (2016). Love and marital satisfaction among urban malays: Comparing three groups Length of marriage. *Jurnal Psikologi Malaysia*, 30(2).
- Janke, Kristin K.; Nelson, Michael H.; Bzowycyk, Andrew S.; Fuentes, David G.; Rosenberg, Ettie; & DiCenzo, Robert. (2016). Deliberate integration of student leadership development in doctor of pharmacy programs. *American Journal of Pharmaceutical Education*, 80(1).
- Jørgensen, J. N. (Ed.). (2020). *Love ya hate ya: the sociolinguistic study of youth language and youth identities*. Cambridge Scholars Publishing.
- Karim, P. A., Miswar, M., & Kurdi, M. S. (2022). Dimensions of Love and Human Wisdom: Jalaluddin Rumi's View in Etnosufistic Perspective. *Dialogia: Islamic Studies and Social Journal*, 20(1), 235-257.
- Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2020). Research on marital satisfaction and stability in the 2010s: Challenging conventional wisdom. *Journal of marriage and family*, 82(1), 100-116.
- Keldal, G., & Atli, A. (2020). Predictors of Turkish University students' marital attitudes. *Current Psychology*, 39, 1354-1361.
- Li, X., Zhou, N., Fang, X., & Cao, H. (2020). Marital conflict resolution
- Esere, Mary O.; & Oladun, Comfort. (2014). Obstacles and suggested solutions to effective communication in marriage as expressed by married adults in Kogi State, Nigeria. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 114, 584-592.
- Fornell, C., & Larcker, D. F. (1981). Structural Equation Models with Unobservable Variables and Measurement Error: Algebra and Statistics. *Journal of Marketing Research*, 18(3), 382-388.
<https://doi.org/10.1177/002224378101800313>
- Fowers, B. J., & Olson, D. H. (1989). ENRICH Marital Inventory: A discriminant validity and cross-validation assessment. *Journal of marital and family therapy*, 15(1), 65-79.
- Fowers, B. J., & Olson, D. H. (1993). ENRICH Marital Satisfaction Scale: A brief research and clinical tool. *Journal of Family psychology*, 7(2), 176.
- Fowers, B. J., & Olson, D. H. (1993). ENRICH Marital Satisfaction Scale: A brief research and clinical tool. *Journal of Family Psychology*, 7(2), 176-185.
<https://doi.org/10.1037/0893-3200.7.2.176>
- Greenlee, J. L., Piro-Gambetti, B., Putney, J., Papp, L. M., & Hartley, S. L. (2022). Marital satisfaction, parenting styles, and child outcomes in families of autistic children. *Family process*, 61(2), 941-961.
- Hedayati Dana, S., & Saberi, H. (2014). Predicting Marital Satisfaction According to Love-Making Styles (Intimacy, Desire, Commitment) and Anxiety. *Journal of Family*

- managing atopic dermatitis in children: Instrument reliability and validity. *International Journal of Nursing Studies*, 48(2), 215–226.
- Nindiyasari, Yasmin; & Herawati, Tin. (2018). The relation of emotional maturity, family interaction and marital satisfaction of early age married couples. *Journal of Family Sciences*, 3(2), 16–29.
- Olugbenga, E., & Ayinla, F. I. (2017). Promoting cultural and social values in Yoruba Nollywood movies. *Africology: The Journal of Pan African Studies*, 10, 36.
- Özgüç, S., & Tanrıverdi, D. (2018). Relations between depression level and conflict resolution styles, marital adjustments of patients with major depression and their spouses. *Archives of psychiatric nursing*, 32(3), 337-342.
- Rasheed, A., Amr, A., & Fahad, N. (2021). Investigating the relationship between emotional divorce, marital expectations, and self-efficacy among wives in Saudi Arabia. *Journal of Divorce & Remarriage*, 62(1), 19-40.
- Roberson, P. N., Lenger, K. A., Gray, T., Cordova, J., & Gordon, K. C. (2020). Dyadic latent profile analyses and multilevel modeling to examine differential response to couple relationship education. *Journal of Family Psychology*, 34(7), 879.
- Saadati Shamir, A., Zahmatkesh, Z., & Khojasteh, Sh. (2012). The effectiveness of cognitive-behavioral strategies training on increasing emotional maturity and happiness. *Scientific Quarterly Educational Research Letter*, 33(8), 1-12.
- and marital affection in Chinese marriage: Integrating variable-centered and person-centered approaches. *Marriage & Family Review*, 56(4), 369-389.
- Mahoney, Annette; Pargament, Kenneth I.; & DeMaris, Alfred. (2021). Spiritual intimacy, spiritual one-upmanship, and marital conflict across the transition to parenthood. *Journal of Family Psychology*, 35(4), 552.
- Mc Nulty, J. (2007). *Some married couples will do better by lowering Expectations*. National Institute of Mental Health.
- McNulty, J. K., & Karney, B. R. (2004). Positive expectations in the early years of marriage: Should couples expect the best or brace for the worst?. *Journal of personality and social psychology*, 86(5), 729.
- Miller, J., & Tedder, B. (2011). The discrepancy between expectations and reality: Satisfaction in romantic relationships. *Journal of Family Psychology*, 21, 572-583.
- Miller, J., & Tedder, B. (2011). *The Discrepancy between Expectations and Reality: Satisfaction in Romantic Relationships*. Hanover College, PSY 401: Advanced Research.
- Mirzaei, F., Abdi Zarin, S., & Aghayousefi, A. (2022). Modeling marital conflict based on self differentiation and familism through the mediation of intimacy and emotional maturity in the family. *Journal of Applied Family Therapy*, 3(2), 394-417. <https://doi.org/10.22034/aftj.2022.312890.1239>
- Mitchell, Amy E.; & Fraser, Jennifer A. (2011). Parents' self-efficacy, outcome expectations, and self-reported task performance when

- Weeks, G. R., & Treat, S. R. (2010). *Couples in treatment. Techniques and approaches for effective practice*. New York: Brunner-Routledge.
- Yolanda, C. L., & Parinduri, M. A. (2022). Relationship between Religiosity and Emotional Maturity with Free Sex Behavior for Students of SMA Negeri Council of Lhokseumawe. *Budapest International Research and Critics Institute-Journal (BIRCI-Journal)*, 5(3), 20600-20613.
- Yoo, J. (2020). Relationships between Korean parents' marital satisfaction, parental satisfaction, and parent-child relationship quality. *Journal of Social and Personal Relationships*, 37(7), 2270-2285.
- Singh, Y., & Bhargava, M. (1990). Manual for emotional maturity scale. *Agra: National Psychological Corporation*, 2(4), 16-18.
- Sternberg, R. J. (1986). A triangular theory of love. *Psychological review*, 93(2), 119.
- Sternberg, R. J. (1986). A triangular theory of love. *Psychological review*, 93(2), 119.
- Sternberg, R. J. (1988). Construct validation of a triangular theory of love. *Unpublished manuscript, Yale University, Department of Psychology*.
- Sternberg, R. J. (1997). Construct validation of a Triangular Love Scale. *European Journal of Social Psychology*, 27, 313-335.
- Tabachnick, B. G., Fidell, L. S., & Ullman, J. B. (2013). *Using multivariate statistics* (Vol. 6, pp. 497-516). Boston, MA: Pearson.
- Tandon, U., Chand, P. K., & Mittal, A. (2021). Emotional Maturity and Employer Satisfaction: A Study on Recruitment of Information Technology Graduates. *International Journal of Human Capital and Information Technology Professionals (IJHCITP)*, 12(3), 54-73.